

Základní škola a Mateřská škola Křesetice, okres Kutná Hora, příspěvková organizace

VY_42_ZAZNAM_M2.3.201

Anotace	Přehled geometrických rovinných útvarů a těles
Autor	Bc. Marie Muchová
Předmět	Vlastivěda
Očekávaný výstup	Žák se seznámí se základními geometrickými pojmy, s rovinnými útvary a tělesy. Žák bude umět geometrické útvary identifikovat a rozlišovat rovinné útvary a tělesa.
Pomůcky	- Pomůcky na geometrii, geometrická tělesa, možno užít stavebnice a různé krabíčky -
Cílová skupina	4. ročník
Stupeň a typ vzdělávání	základní vzdělávání – první stupeň – druhé období
Datum	13.3.2012

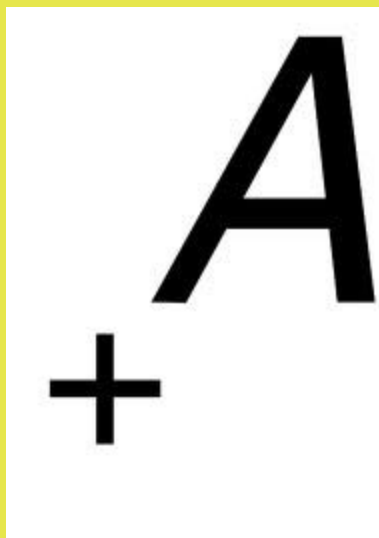
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rovinné útvary

- BOD
- PŘÍMKA
- POLOPŘÍMKA
- ÚSEČKA
- ROVINA
- TROJÚHELNÍK
- ČTVEREC
- OBDÉLNÍK
- ČTYŘÚHELNÍKY
- KRUŽNICE
- KRUH

BOD

Bod je základním prvkem v geometrii.
Značíme jej velkým **tiskacím písmenem**.

PŘÍMKA

Přímka je základní geometrický útvar.

Přímka je rovná a nekonečně dlouhá.

Značíme ji **malým písmenem**.

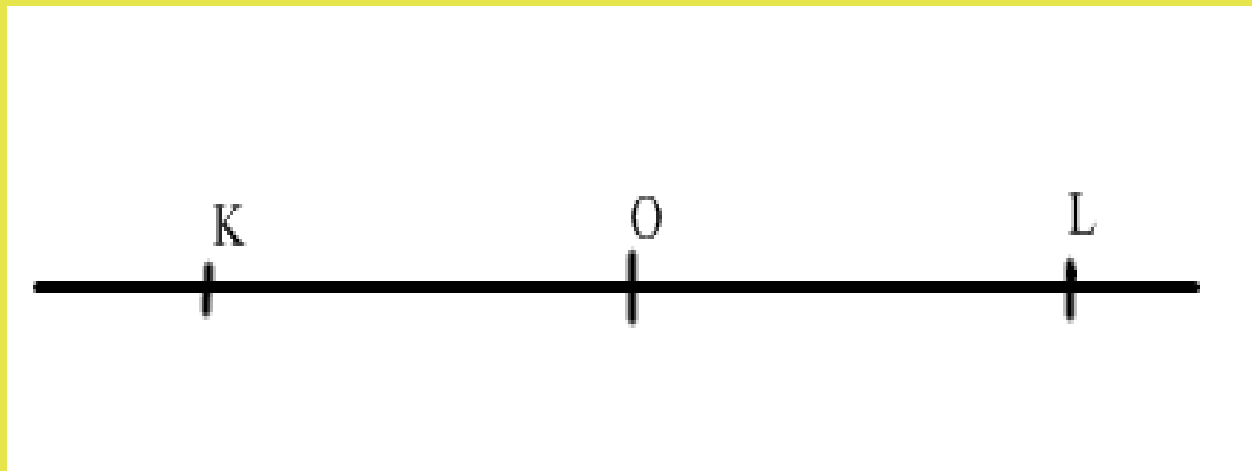
Přímku můžeme **pojmenovat také body**, kterými prochází, např. **přímka MN**.

POLOPŘÍMKA

Polopřímka je část přímky, která vznikne rozdělením přímky jedním bodem. Tento bod je vždy počátkem polopřímky.

Polopřímka OK a polopřímka OL.

ÚSEČKA

Úsečka je část přímky, která je ohraničená dvěma body.

U úsečky určujeme **délku** (velikost úsečky). Délku úsečka zapisujeme takto:

$$|RS| = 7 \text{ cm}$$

ROVINA

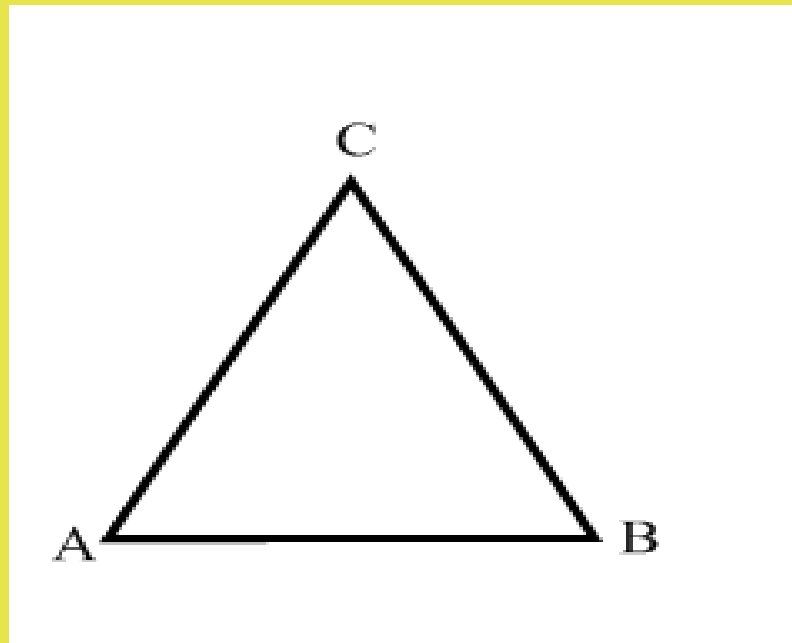
Rovina je rovná plocha rozšířená do všech stran, není nikde omezená - např. deska lavice, strop, atd.

Geometrické útvary – bod, přímka, polopřímka, úsečka – leží v rovině.

TROJÚHELNÍK

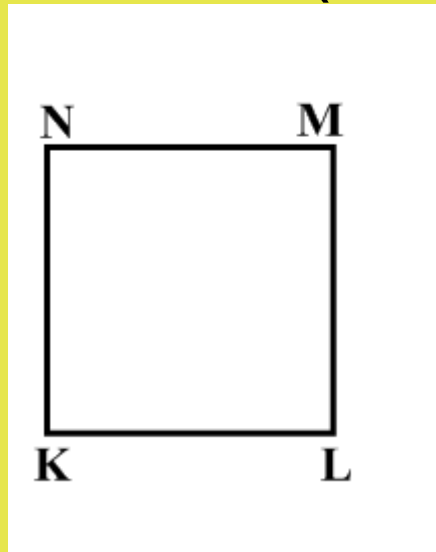
Trojúhelník je rovinný útvar, který má tři vrcholy a tři strany. Je část roviny. Strany trojúhelníku jsou úsečky.

ČTVEREC

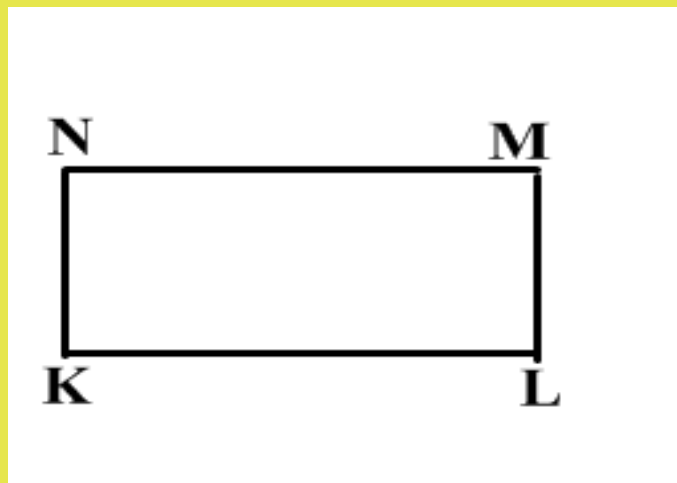
Čtverec je rovinný útvar ohraničený čtyřmi úsečkami. Čtverec má 4 vrcholy a jeho strany jsou shodné (stejně dlouhé).

OBDÉLNÍK

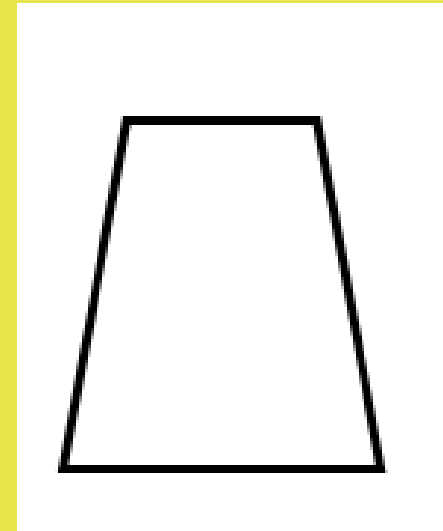
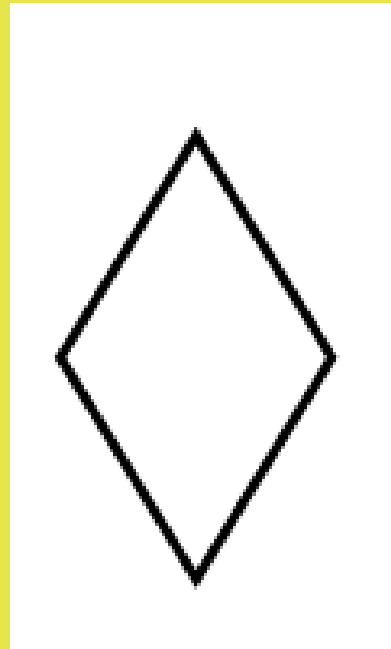
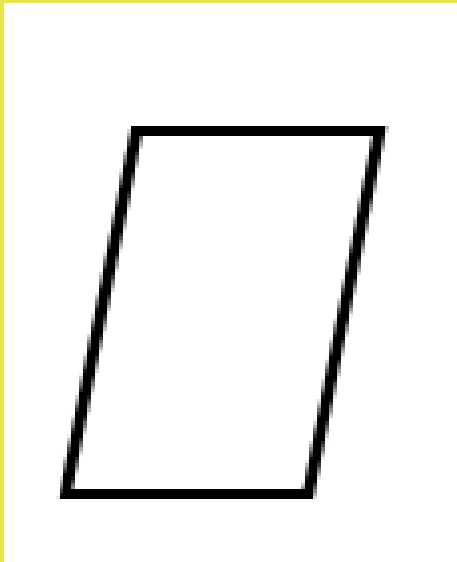
Obdélník je rovinný útvar, ohraničený čtyřmi úsečkami.

Protilehlé strany (úsečky) jsou vždy shodné. Obdélník má 4 vrcholy.

ČTYŘÚHELNÍKY

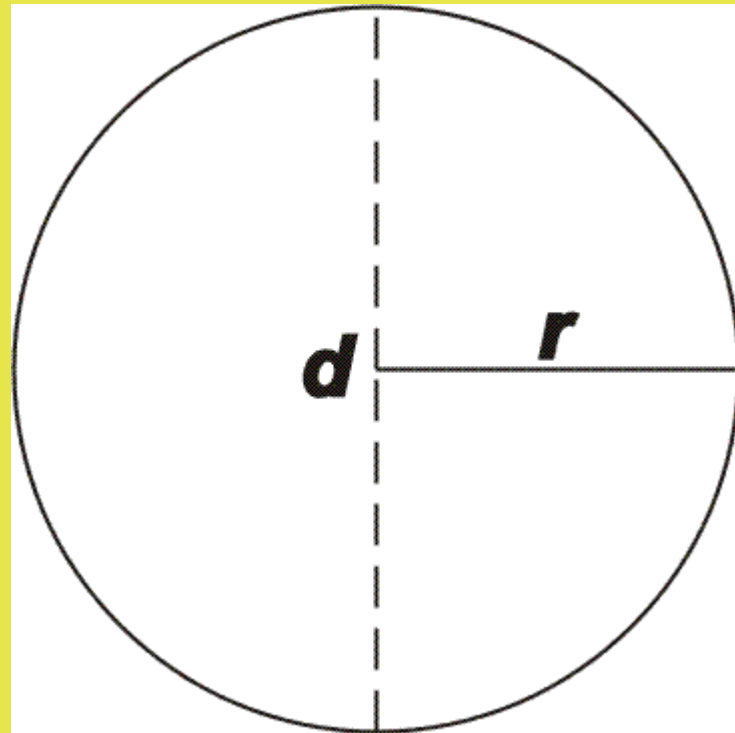
Čtyřúhelníky jsou rovinné útvary se čtyřmi stranami a čtyřmi vrcholy.

KRUŽNICE

Kružnice leží v rovině.

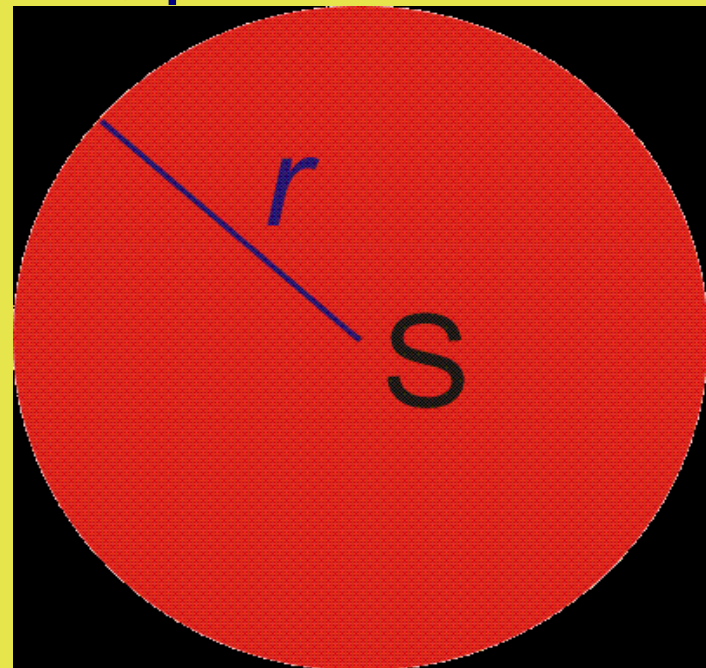
Každá kružnice má svůj **střed**, **průměr** a **poloměr**.

KRUH

Kruh je také rovinný útvar, který je ohraničený kružnicí.

Kruh má také svůj střed, průměr a poloměr.

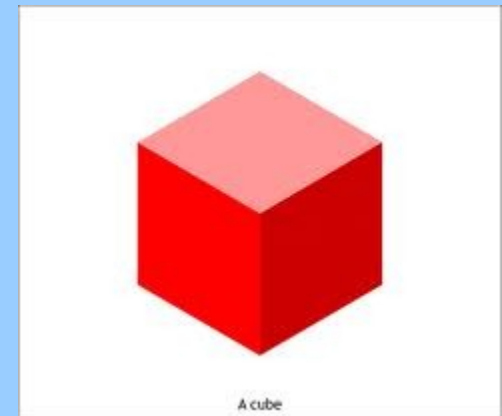
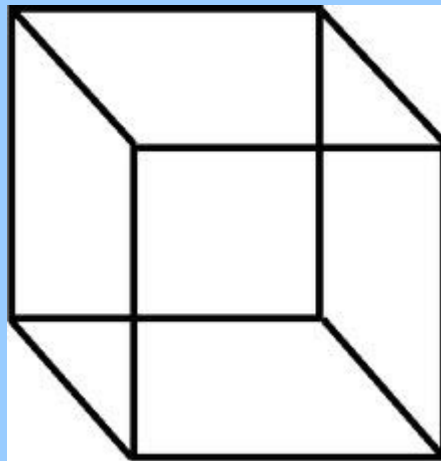
Prostorové geometrické útvary - TĚLESA

- KRYCHLE
- KVÁDR
- JEHLAN
- KUŽEL
- VÁLEC
- KOULE

KRYCHLE

Krychle je těleso, jeho stěny tvoří **6 stejných čtverců**.

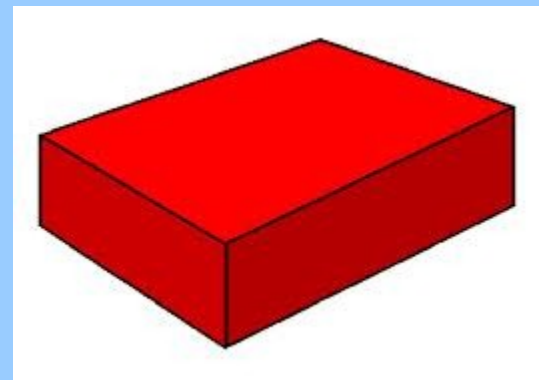
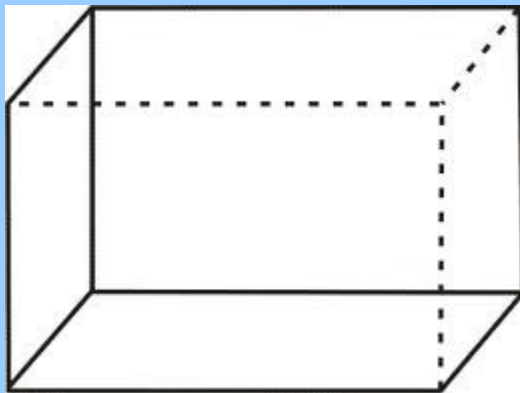
Krychle má **8 vrcholů**, **6 stěn** a **12 hran**.

KVÁDR

Kvádr je těleso, jeho stěny tvoří **6 obdélníků** (protilehlé jsou vždy stejné).

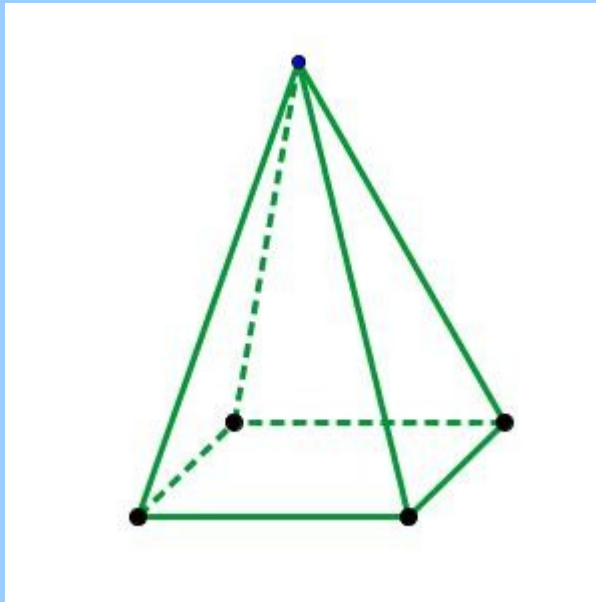
Kvádr má **8 vrcholů**, **6 stěn** a **12 hran**.

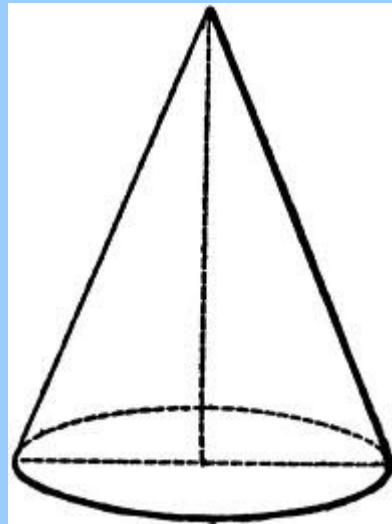
JEHLAN

Jehlan je těleso, má svou **základnu** a **vrchol**.

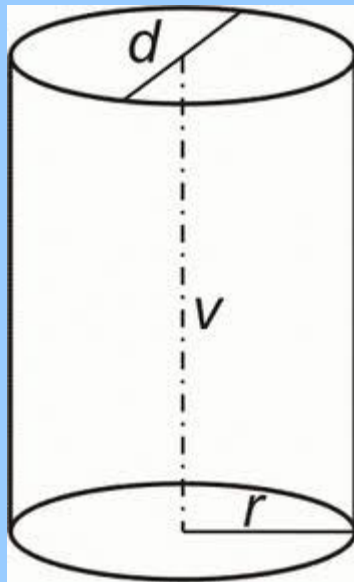
KUŽEL

Kužel je těleso, je oblý, jeho základnou je kruh.

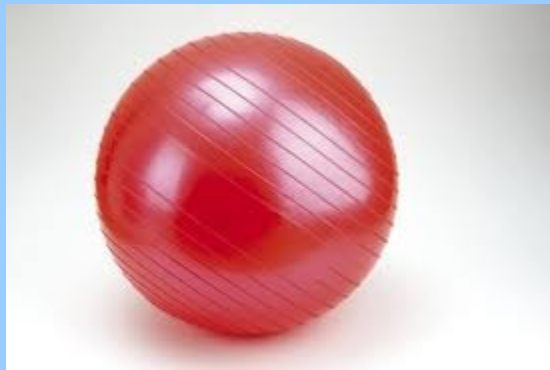
VÁLEC

Válec je těleso, které má dvě rovnoběžné podstavy a plášť.

KOULE

Koule je těleso, má svůj střed, všechny vzdálenosti od středu ke stěnám koule jsou shodné.

Zdroje:

- <http://www.ucebnicemapy.cz/globus-globemaster-svetelny-30-cm-.p.aspx>
- <http://www.ok-kola.cz/fitness/gymnasticke-mice/gymnasticky-mic-vel-65-cm-291/>
- http://www.darky-dekorace.net/product/palmove-svice/cervena---visen/svicka_-valec-6_5_12---visen/357
- <http://www.psdgraphics.com/psd-icons/warning-stop-and-do-not-symbol>
- <http://obchod.pksvice.cz/Atypicke/Svicka-jehlan-8.html>